

SAOPĆENJE

FIRST RELEASE

Obavezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR IV

SARAJEVO, 27.02.2023.

BROJ/NUMBER 1

POSLOVNE STATISTIKE BUSINESS STATISTICS

INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU/NISKOGRADNJA U BOSNI I HERCEGOVINI, 2022. godina PRODUCER PRICE INDEX IN CONSTRUCTION/ CIVIL ENGINEERING IN BOSNIA AND HERZEGOVINA, 2022

Ukupni indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu / niskogradnja u Bosni i Hercegovini u 2022. godini u poređenju sa 2021. godinom bilježi rast za 11,2%.

The total Producer Price Index in Construction/ Civil Engineering in Bosnia and Herzegovina in 2022, as compared to 2021 increased by 11.2%.

Posmatrano prema vrsti građevinskih radova, u istom periodu, zabilježen je rast indeksa proizvođačkih cijena za radove na objektima niskogradnje (magistralne ceste) takođe za 11,2%. Indeks za radove na objektima niskogradnje (autoputevi) bilježi rast za 10,9%. Indeks za radove na objektima niskogradnje (mostovi) bilježi rast za 11,5%, dok Indeks za radove na objektima niskogradnje (tuneli) bilježi rast za 11,2%.

By types of construction works, in the same period, index of producer prices for performed works on Civil Engineering structures (Main roads) increased also by 11.2%. Producer Price Index for performed works on Civil Engineering (Highways) increased by 10.9%. Producer Price Index for performed works on Civil Engineering (Bridges) increased by 11.5%, while Producer Price Index for performed works on Civil Engineering (Tunnels) increased by 11.2%.

Tabela 1. INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU/ NISKOGRADNJA, 2022. godina
Table 1. CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES/ CIVIL ENGINEERING, 2022.

	Struktura/ structure	2022 2021	2021 2020	2020 2019	2019 2018	2018 2017	
Ukupni indeks	100%	111,2	107,4	103,3	104,9	103,1	Total index
Magistralne ceste	3,58%	111,2	105,4	102,2	104,0	105,1	Main roads
Autoputevi	15,77%	110,9	104,4	104,0	106,7	104,7	Highways
Mostovi	11,55%	111,5	109,7	103,2	104,8	104,8	Bridges
Tuneli	69,10%	111,2	107,8	103,1	104,6	102,3	Tunnels

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

U ovom saopćenju prikazani su indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu za niskogradnju izračunati na osnovu podataka o proizvođačkim cijenama u građevinarstvu prikupljenih kroz godišnje istraživanje K KPS GRAĐ-PCGN. Objavljaju se godišnji indeksi na godišnjoj lančanoj osnovi.

Izvor i metode prikupljanja podataka

U saopćenju su iskazani podaci prikupljeni izvještajnom metodom pomoću četiri (4) obrasca Godišnji izvještaj o cijenama građevinskih radova u niskogradnji (K KPS GRAĐ PCGN za : Magistralne ceste, Autoputeve, Mostove i Tunele). Upitnici sadrže ukupno trideset jedan (31) reprezentativni građevinski rad/stavku podijeljene u četiri glavne grupe/kategorije građevinskih radova: za Magistralne ceste pet (5), za Autoputeve sedam (7), za Mostove devet (9), te Tunele deset (10) osnovnih grupa građevinskih radova.

Pravna i metodološka osnova

Godišnje istraživanje K KPS GRAĐ-PCGN provodi se na cjelokupnoj teritoriji BiH, i to na području entiteta FBiH od strane Federalnog zavoda za statistiku FBiH, entiteta RS od strane Republičkog zavoda za statistiku RS i teritoriji Distrikta Brčko od strane Agencije za statistiku BiH, na osnovu Zakona o statistici BiH (Sl. glasnik BiH br. 26/04 i 42/04) kao i odgovarajućim entitetskim zakonima o statistici. Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanju K KPS GRAĐ-PCGN u BiH usklađeni su s konceptima i definicijama iz Metodologije za kratkoročne poslovne statistike EU-a i Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1503/2006. o definicijama varijabli, popisu varijabli i učestalosti prikupljanja podataka.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je prikupljanje prodajnih cijena za izvršene građevinske radove na objektima niskogradnje (Magistralne ceste, Autoputevi, Mostovi i Tuneli) u izvještajnoj godini. Cijene se prikupljaju od građevinskih preduzeća koja se bave izgradnjom objekata niskogradnje: Magistralne ceste, Autoputevi, Mostovi i Tuneli.

Obuhvat istraživanja

Godišnjim izvještajima o proizvođačkim cijenama građevinskih radova za niskogradnju prikupljaju se za poslovne subjekte koji su razvrstani u područje F - Građevinarstvo, i to oblast djelatnosti 42 - Gradnja građevina niskogradnje: 42.11 - Magistralne ceste i Autoputevi i 42.13 - Mostovi i Tuneli, prema Klasifikaciji djelatnosti KD BiH 2010 zasnovanoj na Statističkoj klasifikaciji djelatnosti u EU (EU NACE Rev.2). Istraživanjem su obuhvaćena i preduzeća koja nisu registrovana u djelatnostima 42.11 i 42.13 prema KD BiH, a obavljaju građevinske radove u navedenim djelatnostima. Poduzetnici nisu uključeni u istraživanje.

METHODOLOGY NOTES

In this first release are shown Producer Price Indices in Construction for Civil engineering calculated by using data on producer prices in construction, collected through annual survey K KPS GRAĐ-PCGN. Annual indices are being published on annual chain-linking basis.

Data collection sources and methods

This release presents the data collected by a reporting method using four (4) the Annual Report on Prices of Construction works for Civil engineering (K KPS GRAĐ PCGN for Main roads, Highways, Bridges and Tunnels). The questionnaires contain a total of thirty one (31) representative construction works/items divided into four main groups/categories of construction works: five (5) for Main roads, seven (7) for Highways, nine (9) for Bridges and ten (10) for Tunnels.

Legal and methodological basis

Annual survey K KPS GRAĐ-PCGN is conducted on the entire territory of Bosnia and Herzegovina, as follows: on the territory of FBiH entity by the Federal Institute for Statistics of FBiH, on the territory of RS entity by the Republic of Srpska Institute for Statistics and for the territory of the Brčko District by the Agency for statistics of BiH, on the basis of the Law on Statistics of BiH (Official Gazette of BiH No. 26/04 and 42/04) as well as the relevant entity statistical laws. The concepts and definitions applied in the survey K KPS GRAĐ-PCGN in BiH are in line with the concepts and definitions in the Methodology for Short-Term Business Statistics of the EU and Commission Regulation (EC) no. 1503/2006 on the definitions of variables, the list of variables and the frequency of data collection.

The aim of the survey

The aim of the survey is to collect the market prices for performed construction works on Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels) in the reporting year. Prices are collected from construction companies engaged in construction of Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels).

Survey coverage

Annual Reports on Producer Prices of Construction works in Civil engineering are collected for business entities engaged in the section F - Construction, in activities 42 - Civil Engineering Works: 42.11 - Main roads and highways and 42.13 - Bridges and tunnels, according to the Classification of Activities of the KD BiH 2010 which is based on the Statistical Classification of Activities in the EU, (EU NACE Rev. 2.). Also, survey covers enterprises not registered in activities 42.11 and 42.13 according to KD BiH 2010, but perform construction works in these activities. Entrepreneurs are excluded from the survey.

Metoda kalkulacije

Indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu za niskogradnju u BiH izračunavaju se korištenjem metode Standardnih komponenti (MSK). Ovaj pristup obično se koristi za kompilaciju indeksa cijena outputa. Ovaj metod gleda outpute u građevinarstvu kao paket standardiziranih homogenih komponenti. Ove komponente odgovaraju ponudi standardnih djelatnosti. Indeksi cijena se kompiliraju koristeći cijene ovih homogenih komponenti. Reprezentativne građevine (ili projekti) su također odabrani. Međutim, stvarni rad koji je potreban da bi se završile građevine se dijeli na precizno definisane standardne usluge (u nastavku „građevinski radovi“) ili komponente. Broj reprezentativnih građevinskih firmi koje su nedavno izvodile neke od ovih građevinskih radova su predmet istraživanja, kako bi se odredila cijena koju su stvarno ugovorili ili fakturirali za te građevinske radove. Tada se računa indeks cijena za svaku standardnu komponentu. Ovi indeksi su tada agregirani za objekte niskogradnje (Magistralne ceste, Autoputevi, Mostovi i Tuneli). Oni su korišteni samo za definisanje odabira građevinskih radova i odgovarajućih pondera.

Ponderi

Sistem ponderisanja za Indeks proizvođačkih cijena za niskogradnju u Bosni i Hercegovini je baziran na predračunima za četiri (4) odabrane kategorije objekata niskogradnje (Magistralne ceste, Autoputevi, Mostovi i Tuneli) za BiH. Predračuni sadrže određene grupe radova, za koje su također raspoložive i specifikacije građevinskih radova. Izračun pondera na nivou grupe radova se vrši koristeći odnos vrijednosti izvršenih građevinskih radova za nivo grupe i vrijednosti svih izvršenih građevinskih radova za tipični objekat niskogradnje. Svaka grupa radova se sastoji od određenog broja podgrupa građevinskih radova. Svaka podgrupa radova se sastoji od određenog broja građevinskih radova/stavki.

Namjena

Glavna svrha ovog pokazatelja je njegovo korištenje kao deflatora, te je moguće upoređivati deflacionirane vrijednosti proizvodnje u građevinarstvu tokom perioda (isključuje se uticaj cijene). Indeks proizvođačkih cijena u niskogradnji pruža ponderisan prosjek promjene cijena u grupi proizvoda između jednog i drugog vremenskog perioda. Indeksi proizvođačkih cijena u niskogradnji se izračunavaju na osnovu prikupljenih cijena koje se posmatraju kroz vrijeme.

Method of calculation

Producer Price Indices for Civil engineering in BiH are calculated by using the Standard Components Method (SCM). This approach is usually used for the compilation of output price indices. This method concerns outputs as bundles of standardised homogeneous components. These components correspond to the supply of standard operations. Price indices are compiled using the prices of these homogenous components. A representative constructions (or projects) are also chosen. However, the actual work entailed in its completion is broken down into precisely defined standard services (hereinafter "construction works") or components. A number of representative construction enterprises that have recently performed any of these construction works are surveyed to determine the price they have actually agreed or invoiced for these construction works. A price index is then created for each standard component. These indices are then aggregated for the Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels). They are used only to define a selection of construction works and the corresponding weights.

Weights

Weighting system for CPPI for Civil engineering in Bosnia and Herzegovina is based on the bills of quantity for four (4) selected categories of Civil Engineering structures (Main roads, Highways, Bridges and Tunnels) for Bosnia and Herzegovina. The bills of quantity contains certain groups of works, for which the specification of construction works is also available. Calculation of weights on the group level is done by using values ratio of performed construction works for the group level of works and total value of performed construction works for the typical Civil Engineering structures. Each group of works is consisted of certain number of sub-groups of construction works. Each subgroup of works is consisted of certain number of construction works/items.

Purpose

The main purpose of this indicator is its use as deflator, so it's possible to compare deflated value (excluding the price impact) of production in construction over the periods. The CPPI for Civil engineering provides a weighted average of the price changes in a group of products between one time period and another. Producer Price Indices for Civil engineering are compiled from the collected price observations through time.

Definicije

Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu se definiše kao indeks cijene outputa za vrstu građevinskih radova koje obavljaju izvođači građevinskih radova. Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu mjeri stopu promjene tržišnih cijena godišnjih građevinskih radova. CPPI je indeks outputa - mjeri stope promijene cijena građevinskih radova. Odgovarajuća cijena za izračun Indeksa proizvođačkih cijena je osnovna cijena koja isključuje PDV i slične odbitne poreze koji su direktno vezani za promet. Indeksi cijena su izračunati kao ponderisani prosjek „relevantnih proizvoda“, u ovom slučaju izvršenih građevinskih radova. Cijena predstavlja jediničnu vrijednost građevinskih radova izvršenih od strane građevinskih preduzeća u izvještajnoj godini, odnosno cijenu koja bi bila ponuđena za tu vrstu radova u slučaju da radovi nisu izvršavani u izvještajnoj godini. Cijena uključuje jediničnu fakturisanu vrijednost ugrađenog materijala, utrošenog rada i maržu izvođača radova za pojedinu vrstu građevinskog rada po odgovarajućoj mjernoj jedinici, iskazanu u KM (bez PDV-a). Za svaku pojedinačnu vrstu radova, izvještajna jedinica je obavezna upisati cijenu koja je najčešće realizovana u izvještajnoj godini.

Definitions

Producer Price Index in Construction is defined as an output price index for the type of construction works performed by construction enterprises. The CPPI is an output index – it measures the rate of changes in the prices of construction works annually. The appropriate price for calculating the CPPI is the basic price that excludes VAT and similar deductible taxes which are directly linked to turnover. Price indices are calculated as a weighted average of the “relevant products”, in this case performed construction works. Price is the unit value of construction work performed / conducted by construction company in the reporting year, i.e the price that would have been offered for that type of work in case the works were not carried out in the reporting year. The price includes invoiced unit value of the built-in materials, labour costs, and the margin of contractors for each type of construction work by appropriate measurement unit, expressed in KM (excluding VAT). For each type of work, it is necessary to write the price usually realized in the reporting year.

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site : www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:

Velimir Jukić, pomoćnik direktorice za poslovne statistike
Velimir Jukic, Assistant Director of Business Statistics

Vesna Čužić, direktorica
Vesna Čužić, Director

Saopćenje priredili: Fahir Kanlić i Anita Brković
Prepared by: Mr. Fahir Kanlić and Mrs. Anita Brković

 Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.